

Ietsje meer gewenst

Het tekort aan (ambitieuze) greenkeepers

"Ik heb drie vacatures openstaan, maar kan ze niet vullen", laat hoofdgreenkeeper Jan Buman van golfbaan Almeerderhout weten. Het greenkeeperaanbod in Nederland is al enkele jaren nijpend. Vakblad Greenkeeper vraagt rond waar de schoen wringt. Voor Buman is het zo klaar als een klontje: "Het greenkeepersvak is niet bekend genoeg en wordt ondergewaardeerd."

Auteur: Karlijn Raats

De greenkeeperskantine van golfbaan Almeerderhout in Almere straalt ambitie uit: er hangen informatieposters over circelmaaiers, het vangen van mollen, de werking van een hogedrukreiniger, de meest voorkomende ziektes en grassen en de controle van ziektes, aangegeven actiepunten door de baancommissie, DGB-beheer en een grote kaart van de baan. Het personeel lijkt niets tekort te komen, want aan het aanrecht kan iedereen zich kosteloos voorzien van koffie, thee, chocomel, cup a soup en er staat een tosti-/grillapparaat. De tafels staan in een circel, waardoor iedereen deel van het geheel is, net als bij de ridders van de ronde tafel in kasteel Camelot. Waar gaat het dan fout?

Heineken-griep

Supervisors (ofwel assistent-hoofdgreenkeepers, red.) Theo Ruiter en Esther Ackers bijten het spits af en geven meteen antwoord op de vraag waarom een team in vredesnaam supervisors nodig heeft. Ruiter: "Onze greenkeepers willen wel hard werken, maar zijn daarmee nog geen greenkeeper. Er gaan teveel simpele dingen keer

op keer fout, zoals de onderhoudstijden of de lussluitingen. Ook al vallen die activiteiten altijd op dezelfde dagen in de week. Zo komt het nogal eens voor dat ze op de verkeerde lus bezig zijn, waardoor spelers klagen. Daardoor gaat er veel tijd in begeleiding zitten."

Ackers over het kennisniveau van de Almeerderhoutse greenkeepers: "Omdat er geen echte greenkeepersopleiding bestaat, komen greenkeepers in spé vaak per toeval bij een golfbaan terecht, direct na de middelbare school of na een baan in een andere sector. Zo ben ik hier ook beland, puur toeval. Eenmaal bij een golfbaan aangekomen, horen mensen dat er een greenkeeperscursus bestaat bij de HAS. Die gaan ze volgen, vaak op kosten van de werkgever en gaan daarmee in de praktijk aan de slag." Ruiter ziet daarin de gevolgen voor de zelfstandigheid van het team: "Punt is dat sommige greenkeepers daarmee aan hun plafond zitten. Ze willen wel iets extra's geven, maar kunnen het niet. Dan lijkt het af en toe of je dezelfde mensen iedere dag weer opnieuw moet inwerken."

Buman voegt zich in de discussie. "Ik wil

Van links naar rechts: supervisor Theo Ruiter, supervisor Esther Ackers, hoofdgreenkeeper Jan Buman

de vacatures wel vullen, maar wil capabele mensen. Voor minder hoeft het niet voor mij, want als mindere kwaliteit personeel de overhand krijgt boven goede kwaliteit, dan raakt het team gedemotiveerd. Vroeger hadden we veel vak kennis in huis door de Schotten die hier werkten. Omdat in Brittannië het greenkeepersvak in veel hoger aanzien staat, zijn er hogere vaktechnische en kennis eisen voor een greenkeeper. Er bestaat daar ook een echte dagopleiding greenkeeping. Dat merk je." Hij lacht, samen met Ruiter: "Nadeel van deze

jongens was wel dat het stevige zuiperds waren in het weekend. Op maandag hadden ze vaak de 'Heineken-griep' en bleven ze thuis."

Negen tot vijf

De interesse voor de opleiding tot greenkeeper kan nog veel groter, volgens Buman. Leerlingen op de middelbare school zijn simpelweg niet bekend met het beroep greenkeeper, omdat hen alleen dagopleidingen worden voorgeschoteld bij hun beroepskeuze. "In Nederland bestaan in de groene sector de stromingen bosbouw en

hovenier", verklaart Buman. "Om ons beroep en de cursus naamsbekendheid te geven, moeten die actief gepromoot worden op middelbare scholen. Onze branchevereniging NGA en ook de NGF en NVG zouden geld vrij moeten maken voor posters, voorlichtingen en presentaties op scholen onder een kop als bijvoorbeeld 'Wel eens gedacht aan greenkeeper worden?'. Een kopstudie maken van greenkeeping is een andere optie, of een studierichting, naast bos- en tuinbouw." De greenkeeper-CAO is een ander heikel punt. "Het gras is groener aan de andere kant van de groensector, hoveniers hebben

Hoofdgreenkeeper Jan Buman: "Ik ben zelf als greenkeeper begonnen en heb wel een managementcursus gedaan, maar merk dat ik geen managementachtergrond heb en nog niet altijd even goed weet hoe ik als een manager een groep mensen bij fouten moet benaderen. Ik moet dat ook nog leren. Mijn valkuil zijn mijn verwachtingen."

Nu de werving nog

Gediplomeerd hoofdgreenkeeper Frank Bielders, assistant-hoofdgreenkeeper bij golfclub De Hoge Kleij in Leusden: "Het invullen van vacante vacatures is zeer moeilijk en zal dat in de nabije toekomst ook blijven. Op personeelsadvertenties wordt over het algemeen weinig gereageerd, en vaak blijkt er eigenlijk niet de geschikte kandidaat tussen te zitten. De uitspraak 'onbekend maakt onbemind' is in deze zeker van toepassing." Het initiatief dat vakblad Greenkeeper heeft genomen om te komen tot "de dag van de greenkeeper" is absoluut lovenswaardig. De rol van de NVG en die van de NGF hierin zijn mij totaal onduidelijk. Terwijl met name de NVG, als werkgeversorganisatie in de golfbranche, eigenlijk als initiator naar voren zou moeten zijn gekomen. Ik kan overigens op hun website geen enkele link vinden die gerelateerd is aan deze dag. Wat ik wel vind is een link naar de nationale open golfdag. Een website waarmee men probeert de drempel om een golfbaan te bezoeken te verlagen. Een initiatief dat natuurlijk gericht is op het genereren van inkomsten, iets wat voor een werkgeversorganisatie niet vreemd is." "Kijkend naar andere branches, dan kan ik alleen maar tot de conclusie komen dat hun brancheorganisaties scholing en werving van personeel wel hoog op de agenda hebben staan. Blijkbaar zijn zij wel op de hoogte dat wanneer je iets wilt verkopen, dat daar ook voldoende geschoolde werknemers voor nodig zijn. Scholing is inderdaad al opgepakt door de NGA en uitbesteed aan derden. Dat wat er nu aan scholing aangeboden wordt, staat naar mijn mening als een huis, waarvoor de NGA en derden alle lof verdienen." "Nu de werving nog. Gaan de NVG en NGF nu achteruitleunend toekijken hoe de NGA dit dan maar weer oppakt? Of nemen zij nu eindelijk hun verantwoordelijkheid. Door onder andere actief mee te werken aan het vergroten van de naamsbekendheid van het greenkeepersvak en ervoor te zorgen dat er op het gebied van arbeidsvoorwaarden geconcurrereerd kan worden met aanverwante branches."

Supervisor Esther Ackers: "Onze greenkeepers willen wel hard werken, maar zijn daarmee nog geen greenkeeper. Veel tijd zit in begeleiding."

het een stuk beter dan greenkeepers", weet Buman. "Als de lonen hoger zouden zijn, zouden greenkeepers ook sneller gemotiveerd zijn om iets extra's te geven in plaats van er een negen tot vijf-mentaliteit op na te houden."

Valkuil

Stukje introspectie: hoe is Bumans houding tegenover zijn mannen, heeft dat enige invloed op de zelfstandigheid waar zijn team hier en daar mee kampt? "Als er keer op keer onnodige fouten gemaakt worden, wil ik wel eens uit mijn slof schieten. Laatst moest er doorgezaaid worden met negentien zakken, maar de mannen hadden er maar tien gebruikt, zo bleek achteraf. Dan roep ik iedereen bijeen en vraag eerst rustig hoe het zo mis heeft kunnen lopen. Dan gaan de mannen echter met hun vinger naar elkaar zitten wijzen en elkaar de schuld geven, waardoor ik heel boos word", verklaart Buman. Zijn zelfkennis reikt verder: "Ik ben met dat soort dingen ongeduldig aangelegd. Ik wil graag alles uitleggen, maar niet tien keer. Ik ben zelf als greenkeeper begonnen en heb wel een

managementcursus gedaan, maar merk dat ik geen managementachtergrond heb en nog niet altijd even goed weet hoe ik als een manager een groep mensen bij fouten moet benaderen. Ik moet dat ook nog leren. Mijn valkuil zijn mijn verwachtingen. Ik heb altijd nog de stille hoop dat er bij onze greenkeepers progressie in zit. Dat ze niet alleen de routineklussen doen, maar meer willen en echt bezig zijn met hun groene vak. Maar op dat punt staat ik iedere keer mijn hoofd. Hierdoor versloft het puntjes op de i zetten.

Hand in eigen boezem

Laatst legde een middelbare school contact met golfbaan Almeerderhout voor een excursie naar de baan om een klas het greenkeepersvak te laten zien. "Dat was het Welland College uit Naarden", vertelt Buman. "Als we naamsbekendheid bij scholen krijgen, kunnen we meer van dat soort rondleidingen verzorgen." En daarbij streven naar een dagopleiding? "Ook dat. Ik weet niet waarom de NGA, NVG en NGF daar niet voor willen zorgen, ik had wel verwacht dat ze in elk geval zouden strijden voor een hogere

Greenkeeper zijn is een spel met de golfer

Vincent de Vries, hoofdgreenkeeper bij golfbaan Kagerzoom in Warmond: "We hebben inderdaad moeite om goed personeel te krijgen, we moeten het hebben van mensen die aan komen wandelen en die goed zijn. Ze moeten liefde voor het vak hebben in plaats van domweg de hele dag op de maaier zitten. Ik vind ook dat je als greenkeeper je GVB moet hebben, zodat je weet waar je mee bezig bent en waar je je werk voor levert. Dan weet je wat de mensen aan het doen zijn op de baan en snap je hun spel. Als ze bijvoorbeeld een bal in het water slaan, dan wacht je automatisch even met maaien omdat ze dan nog een keer gaan slaan. Dat voorkomt irritatie van de speler. Je presentatie en beroep als greenkeeper is ook 'een spel met de golfer'. Als je zelf golft, kun je daar ook een praatje over maken met de spelers. Zo wordt je een graag gezien gezicht op de baan."

De Vries geeft toe dat er greenkeepers zijn die met het grasmaaien al aan hun drempel zitten: "Zolang beginnende greenkeepers minimaal betaald worden (zo'n dertienhonderd euro netto in de maand, red.), trek je lager opgeleid personeel aan. Als de lonen hoger worden, kan de golfbranche misschien goedgeschoolde mensen uit het hoveniersbranche wegtrekken.

Aan het beroep ligt het niet, het is uitdagend buitenwerk, ook door het werken met allerlei machines."

Hij vervolgt: "Toch denk ik dat je als hoofdgreenkeeper bij greenkeepers die wat meer in hun mars hebben, maar ongemotiveerd zijn, iets aan motivatie kunt doen door complimenten en verantwoordelijkheid te geven. Vragen hoe zij zelf over bepaalde werkzaamheden denken en hoe ze dat willen uitvoeren. Ik laat hen dat even op hun manier doen en kijk later samen met die persoon hoe dat bevalt. Daarna neem ik de beslissing of ik het wel of niet wat vind. Je kunt als hoofdgreenkeeper niet in je eentje een baan onderhouden, je moet het zoveel mogelijk met elkaar doen. Je moet een goed team om je heen kweken en naar je hand zetten. Als je een groot team hebt, ben je gedwongen om vaker op kantoor te zitten. Dan is een tweede man essentieel om de boel aan te sturen." Over zijn eigen werkhouding naar zijn personeel: "Je moet niet te autoritair naar je team zijn, maar op gelijke hoogte blijven, ook al moet je af en toe sturing geven en ben je verantwoordelijk. Ik ga op een speelse manier met mijn personeel om."

"Hogere lonen kunnen werkrachten uit de hoveniersbranche wegtrekken"

waardering voor het vak door een betere CAO. Ik weet wel dat zij heel erg gericht zijn op de goede kwaliteit van de greenkeepercursussen. Dat is natuurlijk ook goed. Maar toch zegt opleidingsniveau alleen niet alles. Greenkeepers

Supervisor Theo Ruiter: "Punt is dat sommige greenkeepers met basiswerkzaamheden aan hun plafond zitten. Ze willen wel iets extra's geven, maar kunnen het niet."

Vincent de Vries, Hoofdgreenkeeper bij golfbaan Kagerzoom in Warmond: "Zolang beginnende greenkeepers minimaal betaald worden (zo'n dertienhonderd euro netto in de maand, red.), trek je lager opgeleid personeel aan. Als de lonen hoger worden, kan de golfbranche misschien goedgeschoolde mensen uit het hoveniersbranche wegtrekken."

"Lage lonen trekken vaak laagopgeleid personeel aan"

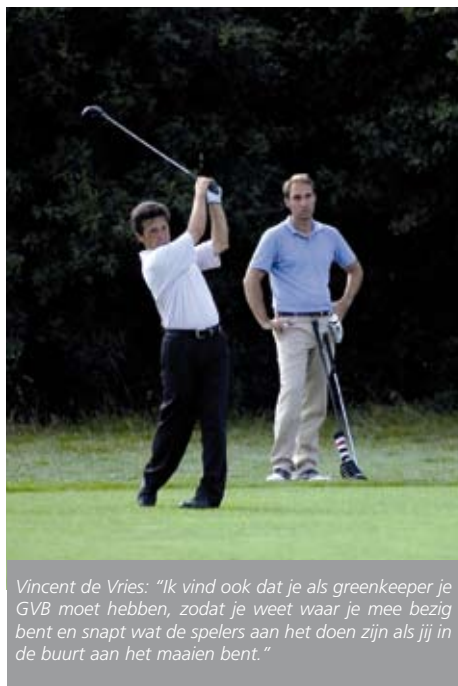
moeten ook gezond verstand hebben, hun kennis niet alleen uit de boeken halen, maar in de praktijk toe kunnen passen en allround zijn." De vakbond? "Daar zijn heel weinig mensen lid van." Ligt daar geen taak voor hoofdgreenkeepers, om zijn mensen zich bewust te laten worden van hun kansen door hen te stimuleren lid te worden van de vakbond? "Ja, misschien moet ik daar mijn hand in eigen boezem steken. Verder denk ik dat er voor de oude garde geen andere oplossing is dan

Hoofdgreenkeeper Eric Metselaar van Het Rijk Nunspeet: "De golfwereld is erg onbekend voor iemand die in het groen wil werken. De middelbare scholen bieden het niet aan omdat er weinig banen zijn, slechts tweehonderd, die ieder gemiddeld zo'n vijf greenkeepers in dienst hebben. Greenkeepers leren tegenwoordig minder snel, omdat de interesse en het verstand van groen achteruit gaan. Bovendien moet je affiniteit hebben met machines, iets met golf hebben en geen acht uur per dag-mentaliteit hebben. Volgens mij ligt het minder aan de urbanisatie en grotere afstand tot platteland en groen."

blijven controleren en begeleiden. Voor wat betreft de nieuwe garde gaan Esther en ik goed kijken welke mensen we binnenhalen en bij de geringste twijfel gaan we geen samenwerking aan. Dan moeten we maar wat langer wachten om een vol team te krijgen."

Waterpaaltjes

Het is te hopen dat de NGA, NVG en NGF willen investeren in het op touw zetten van een dagopleiding en promoten bij middelbare scholen. De vraag is immers groot genoeg, de greenkeepers zijn nodig. De Dag van de Greenkeeper, op touw gezet door dit vakblad, is daarbij wellicht maar een druppel op de hete plaat.

Vincent de Vries: "Ik vind ook dat je als greenkeeper je GVB moet hebben, zodat je weet waar je mee bezig bent en snapt wat de spelers aan het doen zijn als jij in de buurt aan het maaien bent."

"Als greenkeeper moet je je GVB hebben"

Om leerlingen te enthousiasmeren, hebben Ruiter en Buman argumenten te over. "Het is niet alleen maar grasmaaien!", roept Ruiter. "Je werkt op een groot werkterrein met een groot team en hebt direct contact met klanten (de speler, red.)." Buman: "Er zit veel uitdaging in het vak, de moeilijkheidsgraad is hoger dan in het hoveniersvak, waar particulier gras op twee of drie centimeter gemaaid wordt. Het is als greenkeeper echter een hele kunst om het gras op vijf millimeter te houden en het tegelijkertijd levend, groen en ziektevrij te houden op een plek waar honderd mensen per dag overheen lopen. Ook is het een hele taak om dat oppervlak vlak te houden. Daarnaast is technische kennis van golf belangrijk voor het plaatsen van de pinposities en gele en rode waterpaaltjes." Ruiter: "Je moet ook de juiste meststoffen in de juiste doseringen toepassen. En een ander groot verschil met het hoveniersvak is het gebruik van de diverse machines, zoals de beluchtungs-, maai- en veegmachines en het rijdende transport." Buman, tot slot: "We mogen hier ook golfen en op kosten van de golfbaan onze GVB halen. Ook worden er uitwisselingswedstrijden gehouden met greenkeepers van andere banen die hun GVB hebben gehaald. Dat is altijd hartstikke leuk."